

OFTALMOLOGIA

Crèdits totals:

7

Crèdits teòrics:

3

Crèdits pràctics:

4

OBJECTIUS GENERALS

Durant el període de formació en oftalmologia, l'alumnat s'ha de familiaritzar amb els símptomes i els signes que porten amb més freqüència un pacient a la consulta oftalmològica, amb la valoració diagnòstica del caràcter urgent o no urgent de la patologia i amb l'orientació terapèutica pel que fa al règim en què el pacient ha de ser avaluat i tractat (medicina primària, règim ambulatori o hospitalari). Així mateix, ha de tenir coneixement de la utilitat de la interconsulta oftalmològica en el context de l'hospital i de la policlínica generals.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Al final del procés de formació, l'alumnat ha de:

*Ser capaç d'identificar els principals **problemes** de la patologia oftalmològica, concretats en:*

1. Urgències oftalmològiques més freqüents: actitud que s'ha de seguir.
2. Consultes oftalmològiques programades: valoració de les situacions clíniques més freqüents.
3. Manifestacions oftalmològiques de les malalties generals.

*Conèixer les bases teòriques dels **mètodes diagnòstics** en patologia oftalmològica, concretats en:*

1. Examen subjectiu: agudeses visual i camps visuals.
2. Examen objectiu del segment anterior de l'ull: làmpada de fenedura.
3. Examen del segment posterior de l'ull: oftalmoscopi directe.

*Conèixer el diagnòstic i la terapèutica medicoquirúrgica de les principals **malalties** de l'aparell visual, concretades en:*

1. Defectes de la refracció.
2. Malalties dels annexos oculars.
3. Malalties del segment anterior de l'ull.
4. Malalties del segment posterior de l'ull.
5. Malalties del sistema visual i del sistema motor ocular.

*Haver adquirit les **habilitats** següents:*

- Obtenció d'una anamnesi oftalmològica detallada i correcta.
- Exploració bàsica de la funció visual.
- Exploració bàsica dels segments anterior i posterior de l'ull.
- Interpretació de les troballes fetes en els apartats precedents.
- Tècniques elementals en l'actuació oftalmològica d'urgència (extracció de cossos superficials estranys del globus ocular, irrigació de cremades químiques, etc.).

TEMARI

A. IDENTIFICACIÓ DE PROBLEMES

1. Urgències oftalmològiques més freqüents: actitud que s'ha de seguir

Orientació dels casos de pèrdua visual sobtada, de dolor ocular, de miodesòpsies, d'ull vermell, etc.

2. Consultes oftalmològiques programades: valoració de les situacions clíniques més freqüents

Orientació dels casos de pèrdua visual progressiva, molèsties irritatives oculars, desviacions oculars, tumefaccions oculars o dels annexos, etc.

3. Manifestacions oftalmològiques de les malalties generals

Hipertensió ocular i vasculopaties. Diabetis *mellitus* i endocrinopaties. Malalties infeccioses. Hemopaties. Artropaties. Altres.

B. BASES TEÒRIQUES DELS MÈTODES DIAGNÒSTICS EN LES MALALTIES OFTALMOLOÒGIQUES

1. Examen de l'agudesa visual i dels camps visuals

Utilització dels optotips per a visió llunyana i propera; interpretació dels defectes campimètrics segons l'anatomia del sistema visual.

2. Examen del segment anterior de l'ull amb la làmpada de fenedura

Identificació de les estructures anatòmiques visibles amb la làmpada i de les afeccions més importants de les parpelles, la conjuntiva, la còrnia, la cambra anterior, l'úvea, el cristal·lí, etc.

3. Examen del segment posterior de l'ull amb l'oftalmoscopi directe

Identificació de les estructures anatòmiques visibles amb l'oftalmoscopi i de les alteracions més importants de la papil·la, la màcula, la resta de la retina i la coroide, les artèries i venes, l'humor vitri, etc.

C. DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT DE LES PRINCIPALS MALALTIES DE L'APARELL VISUAL

1. Defectes de la refracció

Bases òptiques de les alteracions refractives. Assessorament sobre la problemàtica relacionada amb la miopia, l'hipermetropia, l'astigmatisme, etc.

2. Malalties dels annexos oculars

Fisiopatologia de les vies lacrimals i de les afeccions dels annexos. Criteris sobre la conducta que s'ha de seguir davant les situacions clíniques més importants i freqüents.

3. Malalties del segment anterior de l'ull

Fisiopatologia de la circulació de l'humor aquós i de les afeccions del segment anterior. Criteris sobre la conducta que s'ha de seguir davant les situacions clíniques més importants i freqüents.

4. Malalties del segment posterior de l'ull

Fisiopatologia de la circulació retiniana i de les afeccions del segment posterior. Criteris sobre la conducta que s'ha de seguir davant les situacions clíniques més importants i freqüents.

5. Malalties del sistema visual i del sistema motor ocular

Fisiopatologia de les vies òptiques, de les vies de la motilitat ocular intrínseca i extrínseca, i de les afeccions respectives. Criteris sobre la conducta que s'ha de seguir davant les situacions clíniques més importants i freqüents.

CLASSES TEÒRIQUES

I. Fonaments d'Oftalmologia

1. Concepte i teoria de l'oftalmologia.
2. L'aparell ocular i la visió. Esquema general de les estructures oculars i la seva funció
3. Ontogènia i filogènia de l'aparell ocular.
4. Òptica oftàlmica.
5. Exploració i semiologia de l'aparell ocular.
6. Terapèutica general.

II. Malalties de l'aparell ocular

7. Malformacions congènites de l'aparell ocular.
8. Trastorns de la refracció ocular: hipermetropia, astigmatisme i miopia.
9. Malalties de les parpelles.
10. Malalties de l'aparell lacrimal.
11. Malalties de la conjuntiva.
12. Malalties de la còrnia.
13. Malalties de l'escleròtica.
14. Malalties de l'úvea.
15. Malalties del cristal·lí.
16. Malalties del vitri.
17. Glaucoma.
18. Malalties de la retina.
19. Malalties del nervi òptic.
20. Síndrome quiasmàtica. Síndrome retroquiasmàtica. Patologia de la via òptica retrogeniculada.
21. Patologia de la motilitat intrínseca.
22. Patologia de la motilitat extrínseca.
23. Trastorns de la visió binocular.
24. Malalties de l'òrbita.

III. Oftalmologia i medicina

25. La participació ocular en les malalties del sistema vascular i del sistema hemopoètic.
26. La participació ocular en les malalties del sistema endocrí.
27. La participació ocular en les col·lagenosis i en les alteracions del sistema immunitari.
28. La participació ocular en les malalties del sistema nerviós. Manifestacions oculars dels tumors cerebrals. Manifestacions oculars de la insuficiència cerebrovascular.
29. La participació ocular en les metabolopaties. Manifestacions oculars en les intoxicacions. La participació ocular en les malalties infeccioses.
30. La participació ocular en les pneumopaties, les insuficiències respiratòries i els traumatismes toràcics.

ENSENYAMENT CLÍNIC PROGRAMAT

Seminaris

1. Exploració subjectiva: agudeses visual, percepció cromàtica i camp visual.
2. Exploració objectiva: làmpada de fenedura i oftalmoscopi.
3. El símptoma conductor.
4. Pressió intraocular i glaucoma.
5. Traumatismes oculars.
6. Oftalmologia infantil.
7. Mitjans complementaris de diagnòstic.
8. Sistema nerviós ocular.

REQUISITS D'APRENTATGE

Per a la comprensió adequada de les formes anatomoclíniques i els problemes fisiopatològics de les afeccions oftalmològiques són necessaris els conceptes adquirits durant el període d'estudis preclínics sobre anatomia de l'aparell visual, així com els conceptes sobre les bases fisiològiques i farmacològiques referides específicament a l'òrgan de la visió.